

PHẦN II MÁY ĐIỆN

Chương VI. Khái niệm chung về máy điện

Chương VII. Máy biến áp

Chương VIII. Máy điện không đồng bộ

Chương IX. Máy điện đồng bộ

Chương X. Máy điện một chiều

Chương VI. Khái niệm chung về máy điện

6.1 Định nghĩa và phân loại

6.2 Các định luật nghiên cứu máy điện

6.3 Các vật liệu chế tạo máy điện

6.4 Tính chất thuận nghịch của máy điện

6.5 Phát nóng và làm mát máy điện

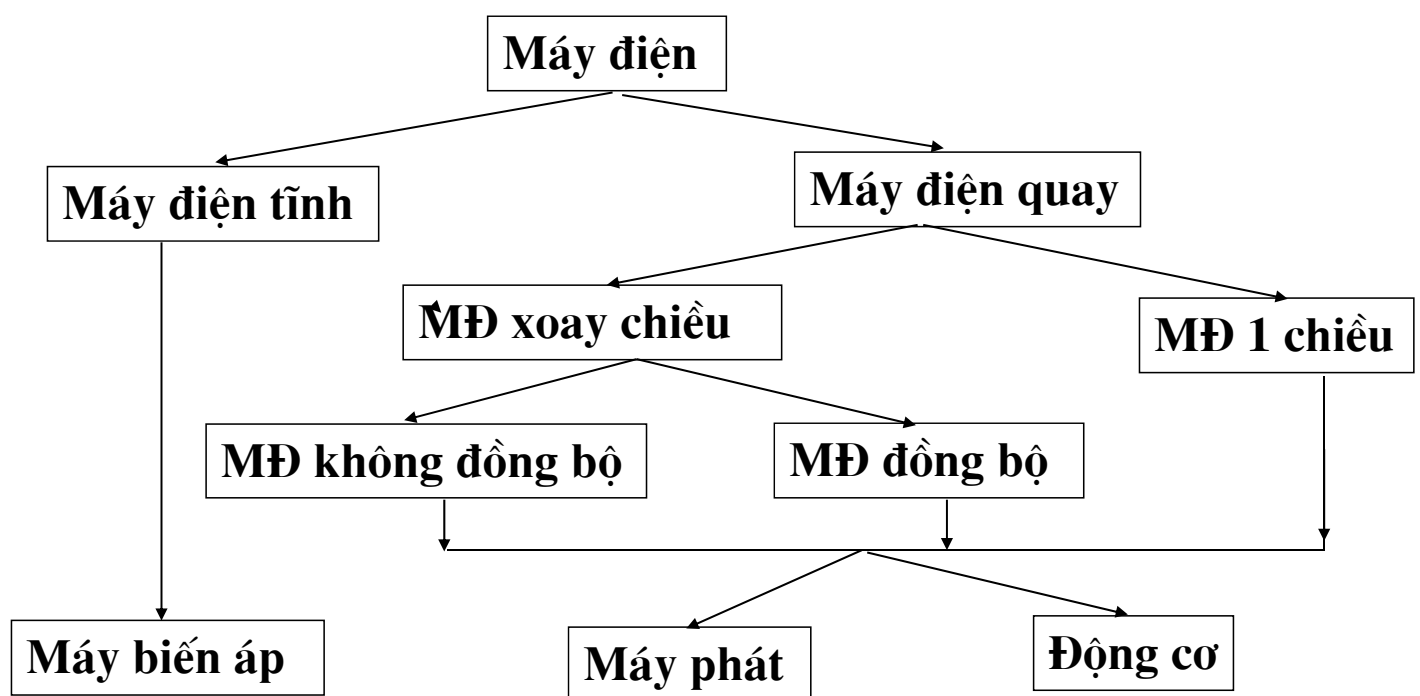
6.1 Định nghĩa và phân loại

1. Định nghĩa

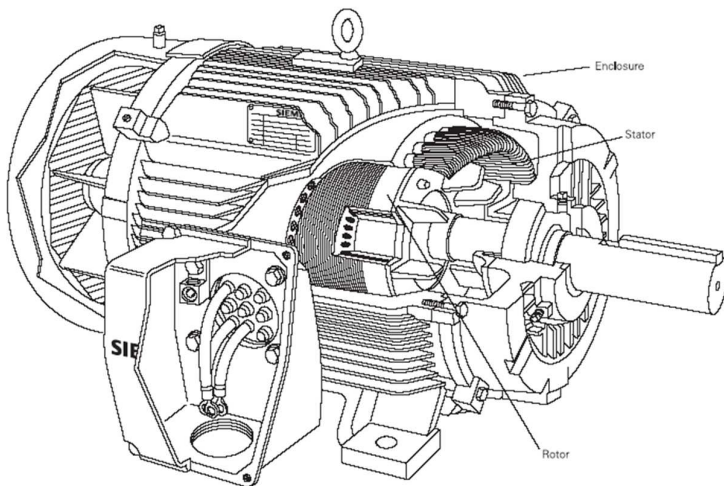
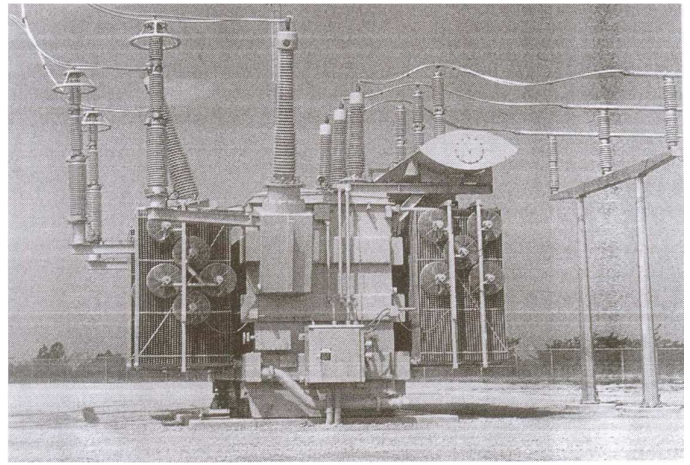
Thiết bị điện làm việc dựa trên nguyên lý cảm ứng điện từ

- Năng lượng khác điện => Điện năng : Máy phát điện
- Điện năng => Cơ năng : Động cơ điện
- Biến đổi U : Máy biến áp
- Biến đổi f : Máy biến tần

2. Phân loại

***Máy biến áp
(Transformers)***

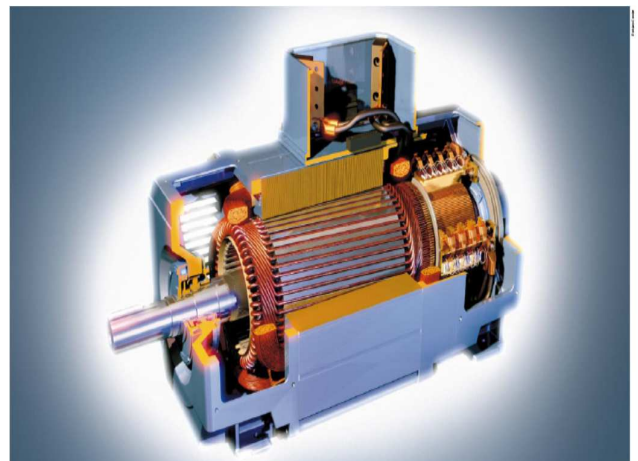

***Động cơ KĐB
(Induction Motors)***

***Máy phát đồng bộ
(Synchronous Machines)***

***Máy điện 1 chiều
(DC Machines)***

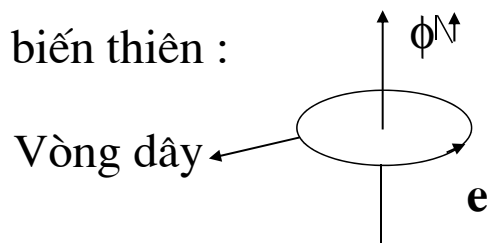
6.2 Các định luật nghiên cứu máy điện

1. Định luật cảm ứng điện từ

a. Khi có từ thông xuyên qua vòng dây biến thiên :

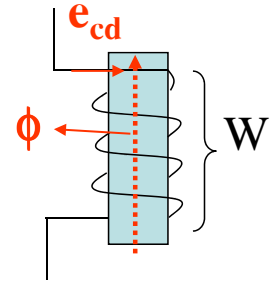
$$\text{Độ lớn : } e = -\frac{d\phi}{dt}$$

Chiều dương : *Qui tắc vặn nút chai*

Khi 1 cuộn dây có W vòng :

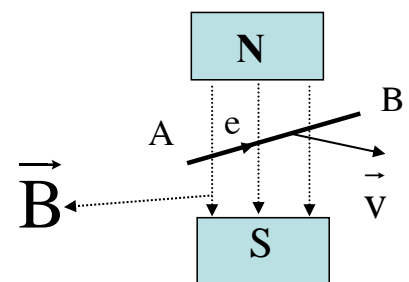
$$\text{Độ lớn s.đ.đ: } e_{cd} = -W \frac{d\phi}{dt}$$

b. Khi thanh dẫn chuyển động cắt qua từ trường

$$\text{Độ lớn : } e = \mathcal{B} \ell v$$

Chiều : *Qui tắc bàn tay phải*

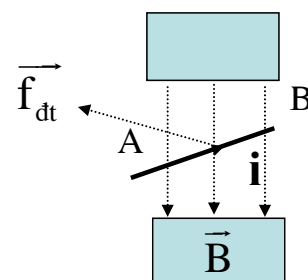

$$\overline{AB} = \ell$$

2. Định luật về lực điện từ

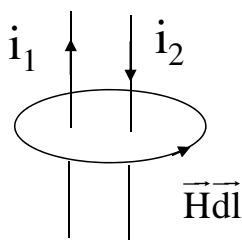
$$\text{Độ lớn : } f_{dt} = \mathcal{B} \ell i$$

Chiều : *Qui tắc bàn tay trái*

3. Định luật về mạch từ

(Định luật toàn dòng điện)

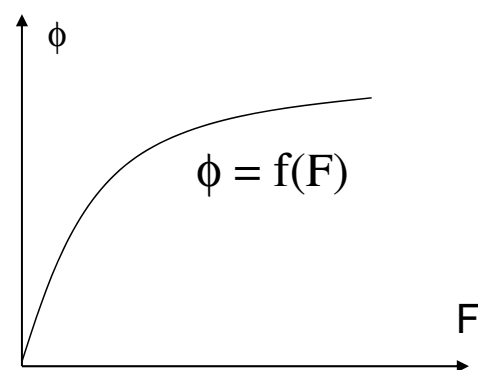
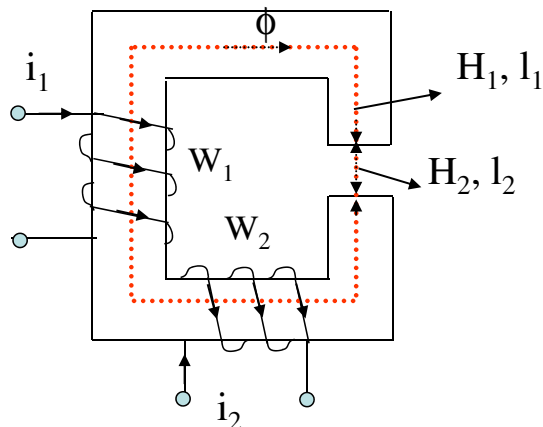

$$\oint \vec{H} d\vec{l} = \sum_{k=1}^{k=n} \vec{i}_k = \vec{i}_1 - \vec{i}_2$$

$$H_1 l_1 + H_2 l_2 = W_1 i_1 - W_2 i_2$$

Tổng quát: $\sum_{k=1}^{k=n_1} H_k l_k = \sum_{k=1}^{k=n_2} W_k i_k = F$

F gọi là sức từ động (std)

6.3 Vật liệu chế tạo máy điện

1. Vật liệu dẫn điện : đồng, nhôm

2. Vật liệu dẫn từ : $\phi_{\sim}$ $\longrightarrow$ thép lá KTĐ dày (0,13 ÷ 0,5) mm

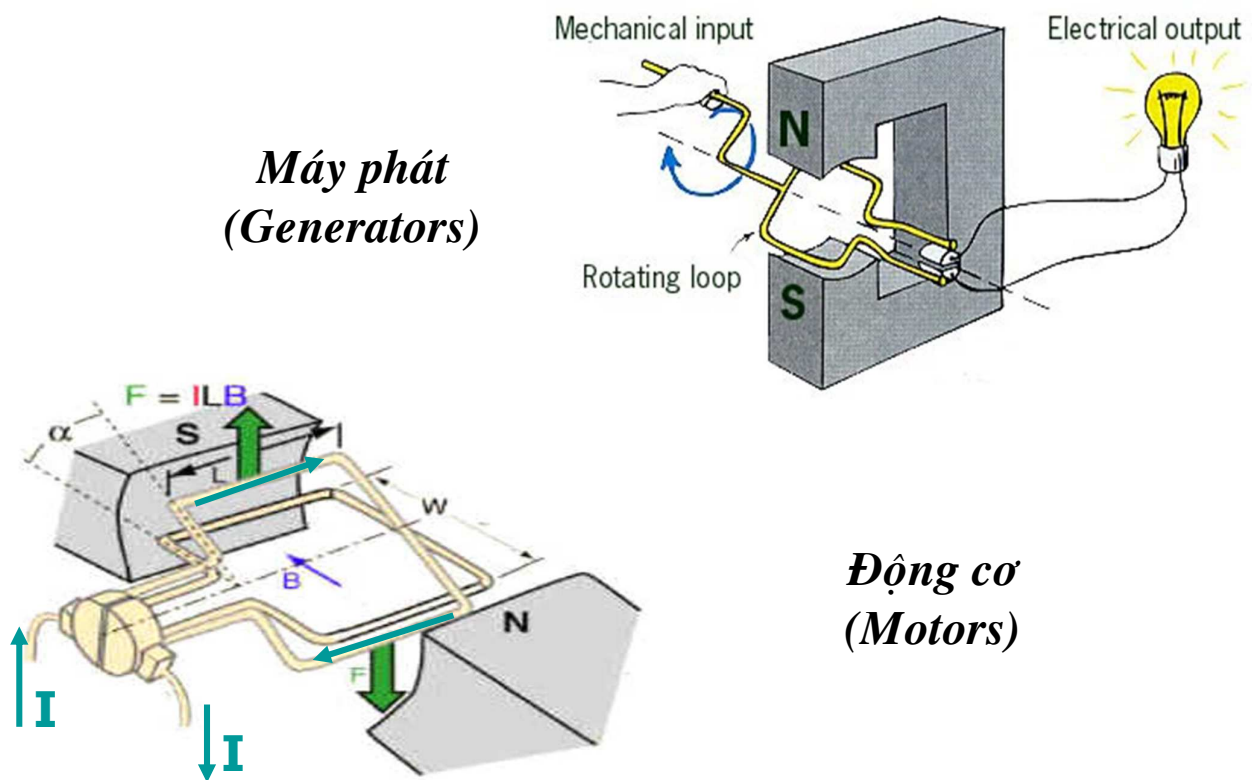
$\phi_{=}$ $\longrightarrow$ thép tấm hoặc thép khối

3. Vật liệu cách điện

Yêu cầu { Khả năng cách điện cao
Chịu nhiệt, dẫn nhiệt tốt
Mềm, dẻo và có độ bền cơ

Cấp	Y	A	E	B	F	H	C
[°C]	90	105	120	135	150	180	>180

6.4 Tính chất thuận nghịch của máy điện

6.5 Phát nóng và làm mát máy điện

